

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 9. januar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. januara 2012. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE SVJEDOČENJA
MILENKA LAZIĆA NA OSNOVU PRAVILA 92QUATER I ZA ODOBRENJE ZA
DODAVANJE DOKAZNIH PREDMETA NA SPISAK DOKAZNIH PREDMETA NA
OSNOVU PRAVILA 65TER**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića na osnovu pravila 92*quater* i zahtjeva za odobrenje za dodavanje dokaznih predmeta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodaju dokazni predmeti, s javnim dodacima A i B i povjerljivim dodatkom C, podnijetim 14. oktobra 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku po njima.

I. Argumentacija

1. Tužilaštvo u Zahtjevu traži da se u spis uvrsti transkript ranijeg svjedočenja Milenka Lazića (dalje u tekstu: svjedok) u predmetu *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T (dalje u tekstu: predmet *Popović*), kao i 20 za to svjedočenje vezanih dokaznih predmeta,¹ na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik),² i da mu se odobri da svom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* doda dva dokumenta vezana za svjedočenje tog svjedoka.³

2. Tužilaštvo tvrdi da je svjedočenje tog svjedoka direktno relevantno i da ima dokaznu vrijednost za ciljeve udruženih zločinačkih poduhvata koji se navode u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica) da se trajno ukloni nesrpsko stanovništvo s teritorija na koji su bosanski Srbi polagali pravo u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) i, posebno, za komponentu predmeta koja se odnosi na Srebrenicu.⁴ Prema riječima tužilaštva, svjedočenje ovog svjedoka relevantno je i za tačke 2 do 8 Optužnice.⁵ U prilog svojim argumentima, tužilaštvo napominje da je svjedok bio

¹ Što se tiče broja dokaznih predmeta u vezi sa svjedočenjem koje tužilaštvo predlaže, Vijeće napominje da se u paragrafima 1 i 15 Zahtjeva navodi 19 dokumenata; međutim, Dodatak A Zahtjevu obuhvata još jedan dodatni dokument kao dokazni predmet povezan sa svjedočenjem (dalje u tekstu: dokazni predmet broj 04122 na osnovu pravila 65*ter*), pa je stoga ukupno predloženo 20 dokumenata.

² Zahtjev, par. 1, 15; Dodatak A.

³ Zahtjev, par. 16.

⁴ Zahtjev, par. 8.

⁵ Zahtjev, par. 8.

načelnik Odjeljenja za operativno-nastavne poslove Drinskog korpusa vojske bosanskih Srba (dalje u tekstu: VRS) od septembra 1994. do avgusta 1995., i da je, u tom svojstvu, prisustvovao sastanku sa optuženim i Radislavom Krstićem, održanom 28. juna 1995., na kojem se optuženi zalagao za brzo provođenje plana zauzimanja Srebrenice.⁶ Tužilaštvo tvrdi da je, odmah po odlasku optuženog, Drinski korpus napravio plan napada na Srebrenicu, kao nastavak Direktive 7.⁷

3. Tužilaštvo dalje navodi da svjedok nije dostupan za svjedočenje *viva voce* iz zdravstvenih razloga,⁸ i dostavlja medicinsku dokumentaciju i službenu dokumentaciju Osnovnog suda u Kruševcu, Republika Srbija.⁹

4. Tužilaštvo izjavljuje da je, sudeći po brojnim pokazateljima, prijašnje svjedočenje pouzdano i da, stoga, ispunjava uslove za prihvatanje na osnovu pravila *92quater*.¹⁰ Konkretno, tužilaštvo objašnjava da svjedokov iskaz, dat pod zakletvom i uz primjenu zaštitnih mehanizama u sudskom postupku, ne sadrži očite ni jasne nedosljednosti, te da ga potkrepljuju drugi dokazi.¹¹ Osim toga, svjedok je u četiri različita navrata direktno i dva puta unakrsno ispitivan.¹² U vezi s ovim potonjim, tužilaštvo tvrdi da činjenica da je jedno unakrsno ispitivanje obavilo tužilaštvo ne umanjuje pouzdanost svjedočenja i da je ono, naprotiv, relevantno za optuženog jer se odnosi na pitanje da li je komandni lanac u VRS bio operativan tokom operacije Srebrenica.¹³ Tužilaštvo zaključuje da bi, u slučaju da Vijeće zaključi da unakrsno ispitivanje nije pokrilo sva pitanja koja optuženi želi da pokrene, to bio faktor koji se tiče težine koju treba pridati tim dokazima, a ne njihove prihvatljivosti.¹⁴

⁶ Zahtjev, par. 8.

⁷ Zahtjev, par. 8; Dodatak B.

⁸ Zahtjev, par. 9.

⁹ Zahtjev, par. 10; povjerljivi Dodatak C.

¹⁰ Zahtjev, par. 11.

¹¹ Zahtjev, par. 12.

¹² Zahtjev, par. 12. Svjedoka je pozvala odbrana Vujadina Popovića i on je iznio dodatne dokaze o ostaloj trojici optuženih. Svjedoka su zatim unakrsno ispitali tužilaštvo i odbrana Milana Gvere.

¹³ Tužilaštvo dodaje da je odbrana u predmetu *Popović* pokušala da pokaže da Glavni štab VRS nije učestvovao u planiranju operacije Srebrenica i da taj plan nije predviđao da iko bude ubijen; Zahtjev, par. 12.

¹⁴ Zahtjev, par. 12.

5. Osim toga, tužilaštvo smatra da nema osnova za izuzimanje svjedočenja svjedoka na osnovu pravila 89(D) zato što se njegovim prihvatanjem na osnovu pravila 92*quater* optuženom ne bi nepravično nanijela šteta.¹⁵ U prilog ovom argumentu, tužilaštvo navodi da dijelove svjedokovog svjedočenja koji se odnose na djela i ponašanje optuženog potkrepljuju izjave samog optuženog, što svjedočenje čini pouzdanim.¹⁶ Tužilaštvo još jednom navodi da činjenica da se dijelovi svjedokovog svjedočenja odnose na djela i ponašanje optuženog ne iziskuje da se oni izuzmu i da je nemogućnost da optuženi unakrsno ispita svjedoka u vezi s tim dijelovima svjedočenja faktor koji se tiče težine koja se svjedočenju treba pridati.¹⁷ Tužilaštvo zaključuje da bi izuzimanje svjedočenja svjedoka negativno uticalo na pravičnost suđenja jer bi Vijeću bilo uskraćeno pouzdano i relevantno svjedočenje koje ima dokaznu vrijednost, prilikom donošenja odluke u ovom predmetu.¹⁸

6. Tužilaštvo takođe traži da se u spis uvrste dokumenti povezani s ranijim svjedočenjem sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65*ter*: 01983, 03724, 04122, 04242, 04265, 04267, 05273, 14873, 15583, 20048, 20049, 20050, 20051, 20052, 20053, 20056, 20057, 20058, 20799 i 30297.¹⁹ Tužilaštvo smatra da ti dokazni predmeti predstavljaju neodvojiv i neophodan dio svjedokovog svjedočenja i da stoga trebaju biti prihvaćeni zajedno s njegovim svjedočenjem u predmetu *Popović*.²⁰

7. Tužilaštvo takođe traži da mu se odobri da na spisak dokaznih predmeta doda dokumente s brojevima 23490 i 23491 na osnovu pravila 65*ter*.²¹ Tužilaštvo tvrdi da ti dokumenti potkrepljuju svjedokovo svjedočenje i da je njihov značaj postao jasan tek kad je tužilaštvo shvatilo da svjedok nije dostupan za svjedočenje *viva voce* i da se njegovo prijašnje svjedočenje mora potkrijepiti.²² Vijeće napominje da tužilaštvo ne traži izričito da ti dokumenti budu uvršteni u spis.²³

¹⁵ Zahtjev, par. 13.

¹⁶ Zahtjev, par. 13.

¹⁷ Zahtjev, par. 12-13.

¹⁸ Zahtjev, par. 14.

¹⁹ Zahtjev, par. 15; Dodatak A.

²⁰ Zahtjev, par. 15.

²¹ Zahtjev, par. 16.

²² Zahtjev, par. Par. 16.

²³ Zahtjev, par. 16, Dodatak B(2).

8. Pošto mu je odobreno produženje roka za odgovor na Zahtjev,²⁴ optuženi je 27. oktobra 2011. dostavio Odgovor na Zahtjev za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se protivi Zahtjevu.²⁵ Optuženi se slaže s tužilaštvom da svjedok nije dostupan za svjedočenje, jer je doznao da je svjedok u septembru 2011. preminuo.²⁶

9. Optuženi ne osporava tvrdnju da je svjedokovo svjedočenje relevantno i da ima dokaznu vrijednost, kao ni tvrdnju da je pouzdano, ali Zahtjevu se protivi na temelju argumenta da se svjedokovo prijašnje svjedočenje odnosi direktno na djela i ponašanje optuženog tako da utiče na osiguranje prava na pravično suđenje.²⁷ U prilog ovom stavu, optuženi navodi da se njegovi interesi razlikuju od interesa strana u predmetu *Popović*, u kojem niko nije imao interesa da osporava svjedokov opis sastanka optuženog i generala Krstića.²⁸ Bilo bi stoga nepravično da Vijeće prihvati "jednostrane dokaze" koji nisu provjereni.²⁹ Optuženi zaključuje da bi on, da je lično unakrsno ispitivao svjedoka, otkrio mnogo činjenica koje bi mu išle u prilog.³⁰

10. Pošto mu je odobreno da dostavi repliku,³¹ tužilaštvo je 2. novembra 2011. godine podnijelo Repliku na Odgovor optuženog na Zahtjev za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića s Dodatkom A (dalje u tekstu: Replika). Tužilaštvo u Replici dopunjuje svoj prijašnji argument u vezi s razlozima zbog kojih svjedok nije dostupan za svjedočenje i napominje da su vlasti Srbije potvrdile da svjedok jeste preminuo.³²

²⁴ Usmena odluka, T. 20366-20367 (26. oktobar 2011.). V. Zahtjev za produženje roka za odgovor - Zahtjev na osnovu pravila 92*quater*, 21. oktobar 2011.

²⁵ Odgovor, par. 1.

²⁶ Odgovor, par. 2.

²⁷ Odgovor, par. 3-5.

²⁸ Prema riječima svjedoka, odbrana u predmetu *Popović* pokušala je da pokaže da su operaciju Srebrenica isplanirali optuženi i Krstić, a ne Glavni štab VRS, i da je stoga svrha unakrsnog ispitivanja tužilaštva bila da se pokaže dodatni angažman Glavnog štaba VRS, a ne osporavanje navedenog sastanka; Odgovor, par. 7.

²⁹ Odgovor, par. 8, 9.

³⁰ Odgovor, par. 9.

³¹ Usmena odluka, T. 20589 (28. oktobar 2011.). V. takođe, Zahtjev za odobrenje za ulaganje replike na Odgovor na Zahtjev za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića, 28. oktobar 2011.

³² Replika, par. 1.

11. Tužilaštvo je zatim izjavilo da Vijeće treba uzeti u obzir argumente optuženog u vezi s neprihvatljivošću svjedokovog svjedočenja na osnovu pravila 89(D) Pravilnika kao faktore relevantne za pouzdanost i težinu koja se svjedočenju treba pridati.³³ Tužilaštvo dodaje da, u skladu s pravilom *92quater*, nedostaci u unakrsnom ispitivanju nisu prepreka za prihvatanje dokaza i da je, stoga, nemogućnost da optuženi unakrsno ispita svjedoka faktor koji se tiče težine dokaza, a ne njegove prihvatljivosti.³⁴

12. Tužilaštvo takođe izjavljuje da je tvrdnja optuženog da je spriječen da putem unakrsnog ispitivanja od svjedoka dobije iskaz koji bi mu išlo u prilog spekulativna, da to ne utiče na pouzdanost svjedokovog iskaza koji je već dao i ne zahtijeva izuzimanje svjedokovog iskaza na osnovu pravila 89(D).³⁵ U vezi s argumentom optuženog da su se interesi strana u predmetu *Popović* razlikovali od njegovih interesa, tužilaštvo tvrdi da je svjedok detaljno ispitan u pogledu sadržaja sastanka optuženog s Krstićem i izjavljuje da optuženi u Odgovoru izgleda priznaje da je sastanak održan budući da navodi da se u vrijeme sastanka masovna ubistva nisu mogla predvidjeti.³⁶ Tužilaštvo zaključuje svoju argumentaciju tvrdnjom da, čak i ako Vijeće smatra da su adekvatnost unakrsnog ispitivanja u predmetu *Popović* i nemogućnost optuženog da pribavi daljnje informacije od svjedoka faktori relevantni za procjenu prihvatljivosti svjedočenja na osnovu pravila 89, oni ne bi trebali dovesti do izuzimanja svjedočenja na osnovu pravila 89(D) jer ona ne nadmašuju u znatnoj mjeri njegovu dokaznu vrijednost.³⁷

II. Mjerodavno pravo

13. U vezi sa zahtjevom tužilaštva za prihvatanje prijašnjeg svjedokovog svjedočenja i za to vezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila *92quater* Pravilnika, Vijeće podsjeća da je Pretpretno vijeće mjerodavno pravo navelo u Odluci po zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila *92quater*, donijetoj 20. avgusta 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka o

³³ Replika, par. 2, 3.

³⁴ Replika, par. 3.

³⁵ Replika, par. 3.

³⁶ Replika, par. 5.

³⁷ Replika, par. 4.

KDZ198).³⁸ Vijeće stoga neće ovdje ponavljati diskusiju. Vijeće, međutim, ponavlja da se svjedočenje svjedoka koji nije dostupan može dostaviti u pismenoj formi ako Vijeće zaključi: (i) da je svjedok nedostupan u smislu pravila 92*quater*(A), (ii) da je svjedočenje pouzdano na osnovu okolnosti pod kojima je pribavljeno i zabilježeno, (iii) da je svjedočenje relevantno za postupak i da ima dokaznu vrijednost, i (iv) da dokazna vrijednost svjedočenja, koje može uključivati dokaze o djelima i ponašanju optuženog, ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.³⁹

14. U vezi sa zahtjevom tužilaštva da se na spisak dokaza dodaju dva dokumenta, Vijeće podsjeća da je posljednja odluka u kojoj je navelo mjerodavno pravo Odluka po zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmijeni spisak dokaznih predmeta, izdata 19. oktobra 2011. godine (dalje u tekstu: Odluka o izmjeni spiska dokaznih predmeta) i tu diskusiju neće sada ponavljati.⁴⁰ Međutim, Vijeće želi da istakne da je dodavanje dokumenata na spisak na osnovu pravila 65*ter* u okviru diskrecionih ovlaštenja Vijeća, i da Vijeće, prilikom primjene tih diskrecionih ovlaštenja, ima obavezu da, između ostalog, razmotri sljedeće: (i) da li je tužilaštvo iznijelo valjan razlog za svoj zahtjev, (ii) da li su dokazi za koje se traži da budu dodati na spisak relevantni i dovoljno značajni da to opravdava njihovo kasno dodavanje, (iii) da li je predloženi dokaz *prima facie* relevantan i da li ima dokaznu vrijednost za optužbe protiv optuženog, (iv) složenost predmeta, i (v) zaštitu prava optuženog.⁴¹

³⁸ Odluka o KDZ198, par. 4.10.

³⁹ Odluka o KDZ198, par. 4-6. Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 30. novembar 2009., par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, 18. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Popović*), par. 30.

⁴⁰ Odluka o izmjeni dokaznih predmeta, par. 8-10.

⁴¹ V. Odluka o izmjeni spiska dokaznih predmeta, par. 8, 9, gdje se navodi Odluka po žalbi u predmetu *Popović*, par. 37; *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmeni svoj spisak dokaznih predmeta za osnovu pravila 65*ter*, 8. maj 2008., par. 6.

III. Diskusija

A. Iskaz svjedoka

15. Vijeće napominje da optuženi ne osporava nedostupnost svjedoka, i prihvata da on stvarno ne može usmeno svjedočiti.⁴² Vijeće se na osnovu informacija koje su dostavile strane u postupku uvjerilo i prihvata da je svjedok preminuo i da stoga nije dostupan u smislu pravila 92*quater*(A)(i).

16. Vijeće podsjeća da svjedočenje, da bi imalo dokaznu vrijednost, mora biti *prima facie* pouzdano.⁴³ Stoga je isključivo u okviru diskrecionih ovlaštenja Vijeća da ocijeni da li, na osnovu okolnosti u kojima je svjedokovo svjedočenje pribavljeno i zabilježeno, ono ispunjava taj uslov.⁴⁴ Vijeće napominje da je svjedok prije nego što je umro svjedočio kao svjedok odbrane u predmetu *Popović* i da su ga u tom predmetu unakrsno ispitali tužilaštvo i jedan od optuženih. Pošto je u cijelosti pregledalo transkript svjedokovog svjedočenja, Vijeće zaključuje da je ono pribavljeno uz primjenu zaštitnih mehanizama u sudskom postupku, konkretno: dato je pod zakletvom, uz pomoć ovlaštenog prevodioca Sekretarijata i svjedok je unakrsno ispitan. Osim toga, uprkos činjenici da je svjedok prije svjedočenja u predmetu *Popović* imao psihičkih problema i da je zbog toga bio liječen,⁴⁵ Vijeće napominje da njegovo svjedočenje ne sadrži očite nedosljednosti, proturječnosti ni nejasnoće koje bi predstavljale dokaz da su mu mentalne sposobnosti bile smanjene.⁴⁶ S obzirom na gorenavedeno, Vijeće se uvjerilo da je svjedočenje ovog svjedoka dovoljno pouzdano za prihvatanje na osnovu pravila 92*quater* i sada će razmotriti da li ono ispunjava osnovne uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti utvrđene pravilom 89.

⁴² Odgovor, par. 2; Replika, par. 1.

⁴³ V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka, 30. januar 2008., par. 22.

⁴⁴ Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis svjedočenja KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92*quater*, 13. april 2010., (dalje u tekstu: odluka u vezi s Babićem), par. 25. V. *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-AR73.16, Odluka po interlokutornoj žalbi Jadranka Prlića na Odluku po zahtjevu Prličeve odbrane za preispitivanje Odluke u vezi s prihvatanjem dokumentarnih dokaza, 3. novembar 2009., par. 27.

⁴⁵ V. povjerljivu medicinsku dokumentaciju iz dodatka Zahtjevu; Zahtjev, povjerljivi Dodatak C.

⁴⁶ Osim toga, Vijeće smatra da je činjenica da se Pretresno vijeće iz predmeta *Popović* oslonilo na svjedokovo svjedočenje prilikom donošenja konačne presude pokazatelj njegove pouzdanosti. V. predmet *Popović*, Presuda, 10. juni 2010., par. 242, 243, fusnota 737-747.

17. Prilikom svjedočenja u predmetu *Popović*, svjedok je između ostalog izjavio da je, kao načelnik Odjeljenja za operativno-nastavne poslove Drinskog korpusa, bio u štabu Drinskog korpusa prilikom posjete optuženog 28. juna 1995. godine.⁴⁷ Optuženi se prilikom posjete sastao s pukovnikom Krstićem.⁴⁸ Prema riječima svjedoka, koji je prisustvovao tom sastanku, optuženi je pitao Krstića koliko bi mu trebalo vremena da krene za Srebrenicu, na što je Krstić odgovorio da to ovisi o ciljevima i da bi pripreme mogle trajati od tri do pet dana.⁴⁹ Optuženi je zatim rekao Krstiću da gleda da to bude "što kraće".⁵⁰ Kad je optuženi otišao, Krstić je svjedoku rekao da se za operaciju Srebrenicu treba izraditi borbeni plan.⁵¹ Kasnije istoga dana, Krstić je obavijestio komandu Drinskog korpusa o tom zadatku i oni su počeli praviti borbeni plan.⁵² Svjedok je dalje govorio o postupku izrade borbenog plana,⁵³ i objasnio je da se plan temeljio na Direktivi 7 i Direktivi 7/1 i da se podudarao s ciljevima iz tih direktiva.⁵⁴

18. Svjedok je u svom svjedočenju takođe izjavio da je, dva dana poslije posjete optuženog štabu Drinskog korpusa, otišao u komandu Lake pješadijske brigade Milići da tamo formira izviđačku jedinicu za sprečavanje eventualnih pokušaja proboja prema enklavi od strane Armije Republike BiH tokom operacije zauzimanja Srebrenice od strane VRS.⁵⁵ Svjedok je zatim opisao Srebrenicu i Žepu kao zone koje nisu nikad demilitarizirane, koje su, stoga, predstavljale stalnu prijetnju jedinicama Drinskog korpusa.⁵⁶ Govorio je i o ciljevima VRS u vezi sa Srebrenicom.⁵⁷

⁴⁷ Predmet *Popović*, T. 21727, 21744-21745 (4. juni 2008.).

⁴⁸ Predmet *Popović*, T. 21727 (4. juni 2008.).

⁴⁹ Predmet *Popović*, T. 21727 (4. juni 2008.).

⁵⁰ Predmet *Popović*, T. 21727 (4. juni 2008.).

⁵¹ Predmet *Popović*, T. 21727-21728 (4. juni 2008.). Svjedok je u svom svjedočenju takođe izjavio da su pripreme za zauzimanje Srebrenice trajale ukupno šest dana; predmet *Popović*, T. 21747 (4. juni 2008.).

⁵² Predmet *Popović*, T. 21728 (4. juni 2008.).

⁵³ Predmet *Popović*, T. 21728, 21730 (4. juni 2008.).

⁵⁴ Predmet *Popović*, T. 21811, 21813, 21864 (5. juni 2008.).

⁵⁵ Predmet *Popović*, T. 21729-21730 (4. juni 2008.).

⁵⁶ Predmet *Popović*, T. 21754, 21754 (4. juni 2008.).

⁵⁷ Svjedok je izjavio da su ti ciljevi bili sljedeći: (i) odbrana srpskog stanovništva, (ii) stvaranje srpske države na prostorima BiH gdje je živjelo srpsko stanovništvo, i (iii) ako ne postoji drugo rješenje, razdvajanje naroda BiH po nacionalnom principu; predmet *Popović*, T. 21833-21835 (5. juni 2008.). Svjedok je dodao da su, koliko je njemu poznato, oslobađanje Srebrenice i gornjeg i srednjeg Podrinja bili ciljevi Vlade bosanskih Srba još od početka 1993. godine; predmet *Popović*, T. 21825 (5. juni 2008.).

19. Pošto je pregledalo svjedokov iskaz u predmetu *Popović* i upoznalo se sa stavom strana u vezi s njegovom relevantnošću, Vijeće se uvjerilo da je njegovo svjedočenje relevantno za postojeći postupak jer je u vezi s tačkama 2-8 Optužnice.

20. Vijeće će sada razmotriti pitanje da li bi prihvatanje dijela svjedokovog svjedočenja koji se odnosi na djela i ponašanje optuženog, kako je navedeno gore u tekstu, uticalo na njegovo pravo na pravično suđenje. Vijeće ponovo potvrđuje da činjenica da se dijelovi svjedokovog iskaza odnose na djela i ponašanje optuženog nije sama po sebi prepreka za prihvatanje dokaza, ili njihovih relevantnih dijelova, ali može biti jedan od faktora za neprihvatanje tih dokaza ili njihovih dijelova.⁵⁸ Vijeće ponavlja da prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* i dalje podliježe opštim uslovima za prihvatanje dokaza navedenim u pravilu 89(D), koje predviđa da dokaz može biti izuzet ako njegovu dokaznu vrijednost znatno nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.⁵⁹

21. Optuženi tvrdi da svjedokovo svjedočenje ne bi trebalo biti prihvaćeno na osnovu pravila 92*quater* jer se direktno odnosi na njegova djela i ponašanje na način koji utiče na njegovo pravo na pravično suđenje. Prema riječima optuženog, interesi strana u predmetu *Popović* razlikuju se od njegovih interesa pa, tako, dijelovi svjedokovog iskaza koji se odnose na njegova djela i ponašanje nisu provjereni.⁶⁰ Suprotno njegovoj tvrdnji, tužilaštvo navodi da se ti faktori tiču težine koja se treba pripisati svjedočenju, a ne na njegove prihvatljivosti.⁶¹

22. Pri razmatranju predloženih dokaza, Vijeće ima u vidu da se znatan dio tih dokaza odnosi na navodni sastanak optuženog i Krstića u štabu Drinskog korpusa i da, dakle, opisuje djela i ponašanje optuženog tokom perioda na koji se odnosi Optužnica u vezi s navodima iz Optužnice. Iako je svjedok u predmetu *Popović* direktno i unakrsno ispitan u vezi s ovim sastankom, direktno ispitivanje svjedoka bilo je usredotočeno na to da se

⁵⁸ Odluka u vezi s *Babićem*, par. 33.

⁵⁹ Odluka u vezi s *Babićem*, par. 33. V. *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-AR73.2, Odluka po žalbi na odluku Pretresnog veća u vezi sa iskazom svedoka Milana Babića, 14. septembar 2006., par. 14.

⁶⁰ Odgovor, par. 7, 8.

⁶¹ Replika, par. 3.

dokaže da je optuženi u planiranju operacije zauzimanja Srebrenice zaobišao Glavni štab VRS-a. Isto tako, unakrsnim ispitivanjem koje je u tom predmetu provelo tužilaštvo nije provjerena činjenica da je sastanak održan, kao ni namjere optuženog.⁶² Vijeće stoga smatra da bi se prihvatanjem ovih dokaza, bez mogućnosti da optuženi u vezi s tim unakrsno ispita svjedoka, optuženom nepravilno nanijela šteta. Zbog tog nepravilnog nanošenja štete, Vijeće takođe smatra da potreba da se obezbijedi pravično suđenje nadmašuje dokaznu vrijednost ovih konkretnih dokaza. Vijeće stoga smatra da dijelovi svjedokovog svjedočenja koji se odnose na razgovor o navedenom sastanku, konkretno transkript svjedokovog iskaza u predmetu *Popović* identifikovan kao T. 21727, red 2 (koja počinje tekstem: "kada je došao predsjednik") do reda 25; T. 21728, red 1 do 4; T. 21744, redovi 20 do 25; T. 21745, redovi 1 do 21; T. 21757, redovi 22 do 25; T. 21758, red 1; T. 21784, redovi 8 do 25; T. 21785; T. 21786, red 12 do 19; T. 21861, redovi 11 do 25; T. 21862-21865; T. 21866, redovi 1 do 7; T. 21899; i T. 21900, redovi 1 do 6, neće biti uvršteni u spis.

23. Kako je gore u tekstu navedeno, Vijeće smatra da je ostatak svjedokovog iskaza u predmetu *Popović* pouzdan, da je relevantan za ovaj postupak i da ima dokaznu vrijednost. Budući da se on ne nanosi veliku štetu pravima optuženog, Vijeće smatra da može biti uvršten u spis na osnovu pravila 92*quater*.

B. Dokazni predmeti povezani sa svjedočenjem

24. Osim transkripta svjedokovog ranijeg svjedočenja u predmetu *Popović*, tužilaštvo je dostavilo i 20 za to vezanih dokaza.⁶³ Vijeće ponavlja da dokazi povezani sa svjedočenjem trebaju predstavljati "neodvojiv i nezamjenjiv" dio svjedočenja, odnosno, da nisu samo pomenuti tokom tog svjedočenja, već ih je relevantni svjedok koristio i objasnio.⁶⁴ Proizlazi dakle da takvi dokazni predmeti takođe trebaju zadovoljiti uslove

⁶² Vijeće smatra da su okolnosti drugačije od onih u Odluci u vezi s Babićem, u kojoj je većina Vijeća, uz protivno mišljenje sudije Kwona, odlučila da izuzme određene dijelove svjedočenja Milana Babića zbog nedostataka koje je konstatovalo s obzirom na kratkoću i nepotpunost unakrsnog ispitivanja svjedoka; v. Odluka u vezi s Babićem, par. 41-42.

⁶³ Zahtjev, par. 1, 5, Dodatak A.

⁶⁴ Predmet *Popović*, Odluka po zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 21. april 2008., par. 65.

relevantnosti i dokazne vrijednosti predviđene pravilom 89 Pravilnika, i da njihovu dokaznu vrijednost ne smije znatno nadmašivati potreba da se osigura pravično suđenje.⁶⁵

25. Vijeće podsjeća da je odbilo da prihvati dijelove svjedokovog iskaza jer smatra da potreba da se obezbijedi pravično suđenje nadmašuje njihovu dokaznu vrijednost.⁶⁶ Vijeće zaključuje da se u tim dijelovima svjedokovog iskaza govori o dokumentu koji je identifikovan kao dokument broj 20058 na osnovu pravila 65ter, što je transkript intervjua koji je optuženi dao za televiziju. Taj dokument, stoga, ne predstavlja neodvojiv i neophodan dio prihvaćenog dokaza i neće biti uvršten u spis.

26. Vijeće takođe primjećuje da engleski prijevod dokumenta broj 15583 na osnovu broja 65ter nije dostupan u e-courtu i da stoga nije u poziciji da donese ocjenu o tom dokumentu. U vezi s dokumentom broj 04242 na osnovu pravila 65ter, Vijeće primjećuje da engleski prijevod unijet u sistem e-court ne odgovara originalnom dokumentu. Iz tih razloga, dokumenti s brojevima 15583 i 04242 na osnovu pravila 65ter sada neće biti prihvaćeni.

27. Vijeće dalje primjećuje da dokument broj 30297 na osnovu pravila 65ter sadrži presretnuti razgovor između optuženog i Momčila Krajišnika 2. oktobra 1991. Pošto je pregledalo sadržaj dokumenta i transkript svjedokovog iskaza u predmetu *Popović*, Vijeće konstatuje da se svjedok tokom svog svjedočenja nije pozivao na taj dokumenti niti ga je komentarisao. On zato ne predstavlja neodvojiv i neophodan dio svjedokovog iskaza neće biti uvršten u spis.

28. Što se tiče ostalih dokumenata, Vijeće napominje da su dokumenti s brojevima 01983, 03724, 04122, 04265, 04267, 14873, 20048, 20049, 20050, 20051, 20052, 20053, 20056, 20057 i 20799 naređenja, planovi rada, borbeni izvještaji, sažeci zadataka i analize borbenih situacija u vezi s raznim jedinicama VRS. Osim toga, dokument broj 04273 na osnovu pravila 65ter je novinski članak iz *Srpske vojske* o borbenim

⁶⁵ Odluka o KDZ198, par. 7.

⁶⁶ V. gore, par. 22.

formacijama 1. gardijske motorizovane brigade Glavnog štaba VRS, u kojem se citira svjedok. Pošto je pregledalo sadržaj dokumenata i transkript svjedokovog svjedočenja u predmetu *Popović*, Vijeće zaključuje da ih je svjedok sve prepoznao i komentarisao. Vijeće, stoga, smatra da su ti dokumenti relevantni za tezu tužilaštva i da predstavljaju neodvojiv i neophodan dio svjedokovog svjedočenja. Vijeće takođe smatra da potreba da se obezbijedi pravično suđenje ne nadmašuje u znatnoj mjeri dokaznu vrijednost dokumenata. Shodno tome, dokumenti označeni brojevima 01983, 03724, 04122, 04265, 04267, 04273, 14873, 20048, 20049, 20050, 20052, 20053, 20056, 20057 i 20799 na osnovu pravila 65ter biće uvršteni u spis.

C. Dodavanje dokumenata na spisak dokaza na osnovu pravila 65ter

29. Vijeće će sada ocijeniti zahtjev tužilaštva da se na spisak dokaza na osnovu pravila 65ter dodaju dokumenti s brojevima 23490 i 23491 na osnovu pravila 65ter. Vijeće napominje da oba dokumenta sadrže borbene izvještaje komandanta Drinskog korpusa Milenka Živanovića upućene Glavnom štabu VRS, koji, između ostalog, obavještavaju o tome da grupa oficira izvodi zadatke izviđanja i izdaje borbena naređenja na području odgovornosti Lake pješadijske brigade Milići, jedinice iz sastava Drinskog korpusa.

30. Vijeće zaključuje da je zahtjev tužilaštva podnijet dosta vremena nakon početka sudskog postupka i izvođenja dokaza u ovom predmetu. Međutim, Vijeće smatra da je tužilaštvo pokazalo da postoji valjan razlog za uvođenje tih dokumenata u ovoj fazi postupka, s obzirom na to da svjedok odnedavno nije dostupan. Pošto je pregledalo dokumente, Vijeće smatra da su *prima facie* relevantni i da imaju dokaznu vrijednost za optužbe protiv optuženog, budući da se odnose na pripreme Lake pješadijske brigade Milići Drinskog korpusa za sprovođenje plana zauzimanja Srebrenice. Osim toga, s obzirom na veličinu dokumenata i fazu u kojoj se postupak nalazi, Vijeće smatra da optuženom neće biti nanijeta šteta njihovim kasnim dodavanjem na spisak dokaza. Vijeće stoga smatra da je u interesu pravde da se tužilaštvu odobri da dva zatražena dokumenta doda na spisak svojih dokaza na osnovu pravila 65ter.

IV. Dispozitiv

31. Shodno tome, na osnovu pravila 54, 65*ter*, 89 i 92*quater* Pravilnika, Vijeće ovim djelomično **ODOBRAVA** Zahtjev i:

- (i) **PRIHVATA** uvrštavanje u spis dijelova svjedokovog iskaza iz predmeta *Popović*, uz izuzetak dijelova opisanih u paragrafu 22;
- (ii) **NALAŽE** tužilaštvu da unese u e-court revidirani transkript svjedokovog svjedočenja, koji bi trebao sadržavati dijelove svjedočenja prihvaćene ovom Odlukom, dok bi ostali dijelovi trebali biti redigovani;
- (iii) **UPUĆUJE** Sekretarijat da transkriptu koji se pominje gore u tekstu dodijeli broj dokaznog predmeta;
- (iv) **PRIHVATA** uvrštavanje u spis dokumenata sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65*ter*: 01983, 03724, 04122, 04265, 04267, 04273, 14873, 20048, 20049, 20050, 20052, 20053, 20056, 20057 i 20799, i upućuje Sekretarijat da svakom od njih dodijeli broj dokaznog predmeta; i
- (v) **ODOBRAVA** tužilaštvu da na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* doda dokumente s brojevima 23490 i 23491 na osnovu pravila 65*ter*.

32. Vijeće odbija Zahtjev u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 9. januara 2012.
Haag
Nizozemska

[pečat na Međunarodnom sudu]